

ΑΓΓΕΛΟΣ Π. ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ψηφίσματα ἐξ Ἀκροπόλεως

Ἡ κατόπιν ἀναθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς συντηρήσεως τῶν μνημείων τῆς Ἀκροπόλεως (ΕΣΜΑ) καὶ τῆς συμφώνου γνώμης καὶ ἀδείας τῆς Α΄ Ἐφορείας Ἀρχαιοτήτων σύνταξις ἀναλυτικοῦ *Καταλόγου*¹ τῶν ἀποκειμένων ἐπάνω στὴν Ἀκρόπολη ἐπιγραφῶν ὄλοκληρώθηκε τὸ 1992 καὶ ὁ κατάλογος κατετέθη τόσο στὴν Ἐπιτροπή, ὅσο καὶ στὴν ἀρμόδια Ἐφορεία.

Ο *Κατάλογος* περιλαμβάνει τὶς ἐπιγραφές (388) ποὺ βρίσκονταν τότε στὸν χῶρο τῆς Ἀκροπόλεως, ἔξετίθεντο στὸ παλαιὸ Μουσεῖο ἢ φυλάσσονταν στὶς ἀποθήκες. Διαιρεῖται σὲ δύο μέρη· τὸ πρώτο περιλαμβάνει 259 ἐν συνόλῳ ἐπιγραφές, τοὺς ὑπαιθρίους χώρους, τοὺς Μουσείους καὶ τῆς κυρίως ἀποθήκης. Τὸ δεύτερο 129, κυρίως θραύσματα, ποὺ φυλάσσονταν στὴν μικρὴ ἀποθήκη νοτίως τοῦ (παλαιοῦ) Μουσείου.

Τὸν *Κατάλογο*² χρησιμοποιεῖ ἔκτοτε ἡ ἀρμόδια Ἐφορεία Ἀρχαιοτήτων Ἀκροπόλεως, γιὰ νὰ ἀναζητῇ τοὺς λίθους, νὰ γνωρίζῃ τὸ κείμενο καὶ τὴν βιβλιογραφία τῶν ἐπιγραφῶν, καὶ νὰ ἀπαντᾷ ἐγκαίρως στὰ αἰτήματα τῶν ἐρευνητῶν, Ἑλλήνων καὶ ἔξενων· ὁ κατάλογος ἔχει ἐν τοῖς πράγμασι καταστῆ τὸ Εὑρετήριο ἐπιγραφῶν τῆς Ἐφορείας.

Στὸ δεύτερο μέρος τοῦ *Καταλόγου* ποὺ περιλαμβάνει 129 ἐπιγραφές ὑπῆρχαν καὶ ἀδημοσίευτα θραύσματα, νέων ἀγνώστων ἐπιγραφῶν, τὰ ὅποια ἔπειτε νὰ δημοσιευθοῦν μὲ τὸν ἐπιβαλλόμενο σχολιασμό, πρᾶγμα ποὺ ἔγινε.³ Τὸ σημαντικώτερον, ὑπῆρχαν καὶ θραύσματα ποὺ πιθανώτατα συνανήκαν ἢ συναρμόζονταν μὲ δημοσιευμένες ἐπιγραφές, μεταξὺ τῶν ὅποιων μερικὲς κεφαλαιώδους σημασίας γιὰ τὴν ίστορία τῶν ἀρχαίων Αθηνῶν. Ἡ δεοντολογία τῆς ἐπιγραφικῆς ἐπιστήμης ἐπέβαλλε νὰ μελετηθοῦν προσεκτικά, νὰ ἀποδοθοῦν ὅπου ἀνήκουν, καὶ νὰ δημοσιευθοῦν κατὰ τὸν πρέποντα τρόπο μεμονωμένως.

Μεταξὺ τῶν 129 λίθων ἀναγνωρίσθηκαν καὶ ἀδημοσιεύθηκαν νέα θραύσματα ἐπιγραφῶν τοῦ 5ου αἰ. π.Χ.: τοῦ ψηφίσματος τῆς Σαλαμίνος (*IG I³ 1*), τῶν ψηφισμάτων τοῦ Ἐκατομπέδου (*IG I³ 4*), τῆς ὀπισθογράφου στήλης τῶν ψηφισμάτων πιθανῶς περὶ δημοσίων ὄφειλετῶν (*IG I³*

Ἐνύχαριστω τὸν Γιώργο Παπαδόπουλο καὶ τὴν Γεωργία Μαλούχου, διότι ἐδιάβασαν τὸ ἄρθρο μου καὶ μὲ προφύλαξαν ἀπὸ ἀβλεψίες.

1. Τὸν ἀναλυτικὸν *Κατάλογο* συνέταξαν ὁ ὑπογραφόμενος καὶ ἡ Γεωργία Μαλούχου μὲ τὴν συνεργασία τῶν Ἀθαν. Ἄλ. Θέμου καὶ Μαρίας Σ. Διακούμακου. Στὸ πρώτο στάδιο της ἐργασίας συνέβαλε καὶ ὁ φίλος καθ. Μ. Kreeb.

2. Ἐκτὸς τοῦ κατατεθέντος ἀναλυτικοῦ καταλόγου συνετάχθη καὶ συνοπτικός, ὁ ὅποιος κατ’ ἀρχὰς ἀνηρτήθη (2012) στὸ διαδίκτυο στὴν ίστοσελίδα τῆς Ἐλληνικῆς Ἐπιγραφικῆς Ἐταιρείας καὶ ποὺ ἀπὸ ἔτος ἐδημοσιεύθη καὶ σὲ ἔντυπη μορφή, βλ. Γεωργία Ε. Μαλούχου – Α. Π. Ματθαίου, *Συνοπτικὸς κατάλογος τῶν ἐπιγραφῶν τῆς Ἀκροπόλεως*, (Ἐλληνικὴ Ἐπιγραφικὴ Ἐταιρεία), Αθῆναι 2017, σσ. 1-46.

3. Οἱ δημοσιεύσεις κατὰ ἔτη (1990 κέ.) δίδονται στὶς σελ. 42-43 τοῦ *Συνοπτικοῦ καταλόγου*, βλ. ὥ.π. (σημ. 1).

59), τῆς τάξεως τοῦ φόρου τοῦ 425/4 (*IG I³ 71*), τῆς συνθήκης Αθηναίων καὶ Ἀργείων (*IG I³ 86*), τῆς πρώτης στήλης (*Lapis primus*) τῆς ἔξηκοστῆς τοῦ φόρου (*IG I³ 259-272*· εἰδικῶς *IG I³ 270*), τῆς στήλης τῶν δαπανῶν τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν τὴν τετραετία 418/7-415/4 π.Χ. (*IG I³ 370*), τῆς στήλης «τῆς παραδόσεως» τῶν ιερῶν ἀντικειμένων τοῦ Βραυρωνίου (*IG I³ 403*). Στὰ ἀναγνωρισθέντα καὶ δημοσιευθέντα νέα θραύσματα ἐπιγραφῶν τοῦ 5ου αι. π.Χ. καταλέγεται καὶ ἀπόθραυσμα τοῦ ψηφίσματος ὑπὲρ πολιτικῶν φυγάδων τοῦ 5ου αι. π.Χ. καταλέγεται

καὶ ἀπόθραυσμα τοῦ βρῆκε καὶ παρέδωσε στὴν Ἐφορεία τὸ 2009 Γαλλὶς τουριστρια.⁴

Ἐπίσης ἀναγνωρίσθηκαν καὶ δημοσιεύθηκαν νέα θραύσματα τῶν ἔξης ψηφισμάτων τοῦ 4ου καὶ 3ου αι. π.Χ.: *IG II² 243, 363, 689, 735, 1195*.

Ἡ δημοσίευση ἀκολούθως τῶν ἔξηι θραύσμάτων ἐπιγραφῶν, τὰ ὅποια περιλαμβάνονται στὸν ἀναλυτικὸν *Κατάλογο* (βλ. ἀνωτ.), εἶναι προϊὸν τῆς συνεχζόμενης μελέτης μας τῶν ἐνεπιγράφων λίθων τῆς Ἀκροπόλεως. Ὡς πρὸς τὴν ἐπὶ τόπου ἔρευνα, ἐργαστήκαμε στὴν ἀποθήκη ἐπιγραφῶν τοῦ παλαιοῦ Μουσείου κατὰ διαστήματα μέχρι τῆς καταργήσεώς της (τέλη τοῦ 2009) εἴτε γιὰ τὸν ἐπανέλεγχο ἀναγνώσεων εἴτε γιὰ τὴν ἀντιγραφὴ νέων ἐνεπιγράφων θραύσμάτων ποὺ ἐν τῷ μεταξὺ ἀποκαλύπτονταν κατὰ τὴν διάρκεια ἐργασιῶν στὸν βράχο τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τὰ μετέφεραν στὴν ἀποθήκη.

Προτού στραφώ στὴν δημοσίευση τῶν ἐπιγραφῶν θέλω νὰ ὑπογραμμίσω ἀπὸ τὴν θέση αὐτὴ ὅτι λυπούμαι βαθύτατα γιὰ τὴν ἀγνωμοσύνη τοῦ κράτους πρὸς τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπιγραφικὴ Ἐταιρεία καὶ τὸ ἔργο ποὺ προίκα καὶ ἀμισθεὶ ἐπὶ τριακονταετίαν ὅλην καὶ πλέον ἐπιτελεὶ περὶ τὴν μελέτη καὶ δημοσίευση τῶν Ἑλληνικῶν ἐπιγραφῶν. Η ἀπρέπεια ἔξεδηλώθη δι’ ὑπηρεσιακῶν παραγόντων τῆς κεντρικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμού μὲ τὸ πρόσχημα τῆς τηρήσεως ἵσης δῆθεν ἀποστάσεως στὴν μελέτη ἀδημοσιεύτων λίθων ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως.

Εἰσαγωγικὴ σημείωσις. Ἐὰν ὁ παλαιὸς ἐκεῖνος Στέφανος Ἀθ. Κουμανούδης ἐδιάβαζε τὸν σχολιασμὸν τῶν ὀλίγων σωζομένων καθενὸς τῶν δημοσιευομένων κατωτέρῳ θραύσμάτων (κυριώτατα τῶν ὑπὸ ἀρ. 1, 3, 5 καὶ 6) θὰ ἀνένευε· ὁ συντάκτης τῶν σχολίων δὲν ἀκολούθησε τὸ καταληκτήριο μέρος τῆς αὐτοτρῆτης γνώμης τοῦ Σ.Α.Κ. ἐπὶ τῶν συμπληρώσεων,⁵ ἡ ὅποια, –τὸ ἔδειξε ὁ χρόνος–, κατέστη ἀρχὴ μεθόδου στὴν ἐπιγραφικὴ ἐπιστήμη: «...ἀποσχὼν τῶν μόνων πιθανῶν (συμπληρώσεων), ὥν οὐκ ἔστιν ἀριθμός, καὶ οὐδὲν σχεδὸν τὸ ὄφελος, ἀλλ᾽ ἐπίδειξις ματαία εἰκαστικῆς εὑφυνίας». πάντως οἱ χάριν παραδείγματος πιθανὲς συμπληρώσεις δὲν ἐτέθησαν στὸ κείμενο τῶν ἐπιγραφῶν οὕτε συνέστησαν κριτικὸν ὑπόμνημα.

1. Θραύσμα στήλης λευκοῦ μαρμάρου πανταχόθεν ἐλλιπὲς πλὴν τμήματος τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς. (Εἰκ. 1). Ο λίθος βρέθηκε στὴν νότιο κλιτὸν τῆς Ἀκροπόλεως καὶ φυλάσσεται στὴν ἀποθήκη τοῦ παλαιοῦ Μουσείου Ἀκροπόλεως ὑπὸ ἀρ. εύρ. MA 14893 (πρώην NK 112). Ἀρ. ἀναλυτικοῦ *Καταλόγου Ἀκροπόλεως* 15.

Ἀπόγραφο καὶ ἔκτυπο (18.4.89)· ἐπανέλεγχος (24.8.99, 28.3.2008).

4. Εὐχαριστῶ τὴν ἀρχαιολόγο κ. Ἐλισάβετ Σιουμπάρα, δ.Φ., ποὺ μὲ ἐνημέρωσε γιὰ τὴν εὔρεσή του καὶ γιὰ τὴν βοήθειά της.

5. Βλ. Σ. Α. Κουμανούδη, Ἀττικῆς ἐπιγραφαὶ ἐπιτύμβιοι, Ἀθῆναι 1871, προλεγόμενα σελ. ι'.

"Υψ. (σωζ.) 0,153 μ., πλ. (σωζ.) 0,09 μ., πάχ. (σωζ.) 0,05 μ.

"Υψ. γρ. 0,007 μ., Ο = 0,006 μ.

Ο χαράκτης τῆς ἐπιγραφῆς ταυτίζεται πρὸς τὸν ὄνομαζόμενο ἀπὸ τὸν S. V. Tracy, *The Athenian Democracy in Transition*, Berkeley – Los Angeles 1995, 67-75, «Cutter of IG II² 105», τοῦ ὥποιου ἡ δραστηριότης διαπιστοῦται ἀσφαλῶς⁶ γιὰ τὰ ἔτη 368-339 π.Χ.

Περ. 368-339 π.Χ.

στοιχ.

	[-]	Η[. . .]
	[-]	ΑΔΙΩ[.]
	[-]	ΤΟΙΧΟ
	[-]	ρωι ΤΟ
5	[-]	Σ εἰς σ-
	[-]	ΙΛΥΣΑ-
	[-]	α· ἐὰν δ-
	[-]	ΤΟΥΝ-
	[-]	ΕΤΡ-
10	[-]	λθ-
	[-]	Σ

Τὰ σωζόμενα εἶναι ἑλάχιστα καὶ καθιστοῦν τὴν ἀναγνώριση τοῦ εἴδους τῆς ἐπιγραφῆς δυσχερή καὶ πάντως ἐπισφαλή. Κατ' ἀρχὰς προτείνω ὅτι τὰ τῶν στίχων 6 κέ. ἀνήκουν μᾶλλον σὲ τροπολογία (rider). Τὴν πρότασή μου στηρίζω στὸν ὑποθετικὸ σύνδεσμο ἐὰν στὸν στίχ. 7, ἐφ' ὅσον αὐτὸς ἀκολουθεῖ τὸ κύριο ὄνομα Λυσα[-] (στίχ. 6).

Τὴν πιθανότητα τὰ τῶν στίχ. 1-5 νὰ ἀνήκουν σὲ κατάλογο ἀντικειμένων⁷ καὶ ἡ ἐπιγραφὴ νὰ εἶναι λόγος ταμιῶν ἢ ἐπιστατῶν δὲν μπορῶ νὰ ἀποκλείσω. Τὴν καθιστά ὅμως ισχνὴ ἡ τροπολογία ποὺ ἀκολουθεῖ δὲν γνωρίζω ἄλλη περίπτωση, ὅπου ἡ τροπολογία ἀποκόπτεται ἀπὸ τὸ κυρίως ψήφισμα, παρεμβαλλομένου καταλόγου ἀντικειμένων. Ὡστε προτείνω ὅτι τὸ θραύσμα ἀνήκει μᾶλλον σὲ ψήφισμα.

2 [- -]ΑΔΙΩ[.]. τὰ σωζόμενα θὰ μποροῦσαν νὰ ἀνήκουν στὸ δημοτικὸ [Δειρ]αδιώ[τ- -], ἢ στὸ κύριον ὄνομα Δίω[ν]- [-], ὅπως μοῦ ἐπρότεινε ἡ Γεωργία Μαλούχου διὰ τῆς χάριν

6. Τὸν καθ. S. V. Tracy εὐχαριστῶ θερμῶς, διότι μὲ ἐπιστολή του (29.3.18) ἐβεβαίωσε τὴν ἀπόδοση τοῦ θραύσματος στὸν χαράκτη. Ό Tracy, ὁ.π. σελ. 67, τοποθέτησε τὰ χρονικὰ ὅρια τῆς δράσεως τοῦ χαράκτου βασιζόμενος στὶς ἐπιγραφὲς ποὺ τοῦ ἀπέδωσε. Ἡ συμπλήρωση τοῦ ὄνοματος τοῦ ἀρχοντος Φρασικλείδου στὴν IG II² 143 fr. b.2 ἀπὸ τὸν E. Ruschenbusch, ZPE 54 (1984) 247-252, ἡ ὥποια θὰ ἐπεξέτεινε τὸ ἀνώτατο ὄριο, εἶναι μόνον πιθανή.

7. Βλ. τὶς λ.χ. μεταγραφὲς στοὺς στίχ. 2: [- -]α δίωτ[ος? ἢ -α?], πρβλ. IG II² 120.44: [π]ίνακες χαλκοῦ δίω[τοι .]!!!· ἔτερος [π]ίναξ χαλκοῦ [δί]ω[τος], τοίχο[ν(υ) ἢ -ον], 3: [- - δευτέρ]ρωι το[ίχωι], πρβλ. IG II² 1438 B.44: [πρὸς τ]ῶι δευτέρωι τοίχωι, ἢ [- - ἐν ἐλύτ]ρωι το[- -], πρβλ. IG II² 1460.19-20: [λύριον ξύλινον ἐν ἐλύτ]ρωι το[ύς πήχεις ἐλεφαντίνους ἔχον- -], καὶ 5: [- -]ς εῖς σ|[- -], πρβλ. IG II² 1462.15: [- -σιδ]ηροῦς εῖς· ἀσ[πιδ - -].

παραδείγματος μεταγραφής: [οἱ μετ?]ά Δίω[νος].⁸ Θὰ μπορούσαν ἀκόμη νὰ μεταγραφοῦν ὡς ἔξης: [- -]α διώ[ικη-] πρβλ. *IG II/III*³ 1, 877.27 (= *IG II²* 657).22: τιοὺς μὲν βουλομέν[ους στρατ]εύεσθαι διώικησεν ὅπως..., *IG II²* 1277.17: δεδώκασιν δὲ λόγον καὶ εὐθύνας πάντων ὡν διωικήκασιν, ἢ [- -]α διω[ρήσθαι?] τοῦ ρήμ. διορίζω, πρβλ. Δημ. περὶ παραπ. (19) 223: βουλόμενος ἀγῶνι καὶ δικαστηρίῳ μοι διωρίσθαι παρ' ὑμῖν ὅτι τάναντί' ἐμοὶ καὶ τούτοις πέπρακται ἦ, ὀλιγάτερον πιθανόν [- -]α δι' ὥ[ν], πρβλ. *SEG* 21, 469.14-15. δι' ὡν | πρ[όσοδ]ον ποιησάμενος πρὸς τὴν βουλήν...⁹

3 [- -]ΤΟΙΧΟ· πλὴν πτώσεως τῆς λέξεως τοῖχος, στὴν ὄποια θὰ μπορούσαν νὰ μεταγραφοῦν¹⁰ τὰ σωζόμενα, ἀλλὰ δὲν τὴν θεωρῷ πιθανή, αλίνω πρὸς τὴν μεταγραφὴ τοιχο|[δομ- -], δηλ. τύπου τοῦ ρήματος τοιχοδομέω, -ῶ, πρβλ. Ἐπιγρ. Ωρωποῦ 284: μὴ τοιχοδομεῖν | ἐντὸς τῶν ὅρων ἴδιω|την.

4 [- -]ρωι ΤΟ· ἐὰν δὲν λάβῃ κανεὶς ὑπ’ ὄψιν του τὴν δεύτερη λέξη, ὑπάρχουν πολλὲς δυνατότητες συμπληρώσεως τῆς πρώτης, λ.χ. [καὶ]ρῶι, [προτέ]ρωι, [ύστε]ρωι, [έκατέρ?]ρωι, [δευτέρ?]ρωι, κύριο ὄνομα προσώπου ἢ τόπου, ἀντικείμενο, κλπ. Ἐπειδὴ ὅμως εἶναι πιθανώτερο (ὅχι βέβαιο)¹¹ ὅτι ἡ δεύτερη λέξη ἔξαρταται ἀπὸ τὴν πρώτη, γίνονται μόλις ἐλάχιστες, [- ἐν τῷ iε]ρῶι το|[τὸ]... ἢ [ἐν τῷ θεάτρῳ το|[τὸ] Διονύσου], πρβλ. *IG II/III*³ 1, 416 (= *IG II²* 410).39, ἢ ἐν τῷ θεάτρῳ το|[τὸ] κωμῳδοῖς] πρβλ. *SEG* 36, 186.6.

5 [- -]ΣΕΙΣ σ·· πιθανὴ εἶναι ἡ μεταγραφὴ [- -]ς εἰς σ|[τήλην λιθίνην - -], πρβλ. *IG II²* 31.12: [ἐ]ς στήλην ἀναγρ[άψαντ]α, *IG II/III*³ 1, 452 (= *IG II²* 222).27: εἰς στήλην λιθίνην τὸ γραμματ[έ]α.

6 [- -]ΙΛΥΣΑ· πρόκειται μᾶλλον γιὰ κύριο ὄνομα, Λυσα|[νίας, -νδρος, -νδρίδης] ἢ εἴ τι ἄλλο μὲ τὸ αὐτὸ πρώτο συνθετικό, βλ. *LGPN* II, 288-289, s.v.: θὰ μπορούσε ἀκόμη νὰ συμπληρωθῇ καὶ τὸ σπανιώτατο Ἀττικὸ ὄνομα [Ἐπ]ιλυσα|[μενός], τὸ ὄποιο ἀπαντᾷ μόνον τὸν 5ο αἰ. π.Χ., βλ. *LGPN* II, 151, s.v. καὶ *SEG* 52, 60.40.

6-7 [- -]ι· Λυσα|[ν - - εῖπε(ν)· τὰ μὲν ἄλλα κατὰ τὸ δεῖνος ψήφισμ]α· πρβλ. *IG I³* 68.33-34: [9. εῖπε· τὰ μὲν ἄλλα]α κατὰ τὸ πρότερο[n | φσέφισμα .14.]ματα ἐς τὸν φ[όρον], 1237B.68-69: Νικόδημος εῖπε· τὰ μὲν ἄλλα κατ[ή]τὰ πρότερα ψηφίσματα· γιὰ τὴν συμπλήρωση κυρίου κατὰ γενικὴν ὄνόματος (τοῦ εἰσηγητοῦ) πρὸ τῆς λ. [ψήφισμ]α πρβλ. *IG II²* 216 b.6: κατὰ τὸ Ἄνδρ[οτίωνος ψήφισμα],¹² 1544.30: [κα]τὰ τὸ Ἐμμενίδου ψήφισμα.

8. Τὴν Γ. Μαλούχου εὐχαριστώ ἴδιαιτέρως καὶ ἀπὸ τὴν θέση αὐτή. Ἡ πρόταση μεταγραφῆς τῆς προκαλεῖ καὶ ἄλλες δυνατότητες, λ.χ. [τῶν μετ?]ά Δίω[νος] ἢ [οἱ παρ?]ά Δίω[νος], καὶ εἴ τι ἄλλο ἀνάλογο.

9. Δυνατὲς καὶ οἱ μεταγραφές: [- -]α διω[κ-] τοῦ ρήμ. διώκω (πρόταση χάριν παραδείγματος τῆς Γ. Μαλούχου), ἢ [- -]α διω[ξ-] τοῦ οὔσ. διώξις.

10. Ἡ μεταγραφὴ [- -]τοι χο[- -] παρέχει προβλήματα, ὅπως καὶ ἡ [- -]τοι χο[ρηγοί- -] (ὑπόθεση ἐογασίας τῆς Γ. Μαλούχου), ἢ ἡ ἀναγνώριση μετοχῆς [κα]τοιχο[μεν- -] τοῦ ρήματος κατοίχομαι = ἔχω φύγει (*LSJ*⁹, s.v. *have gone*), οἱ κατοιχόμενοι = *oi νεκροί* (*the departed, dead*)

11. Δέν εἶναι βέβαιον, διότι μετὰ τὴν δοτικὴ μπορεῖ νὰ ἄρχιζε ἄλλη ἐνότης, καὶ ἡ δεύτερη λέξη νὰ ἀνήκε σὲ αὐτήν.

12. Τὴν συμπλήρωση τῆς λ. [ψήφισμα] στηρίζει ὁ στίχ. a.13 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἀντίγραφο τοῦ ψηφίσματος *IG II²* 217.13.

8 [- -]ΤΟΥΝ· θεωρώ πιθανώτερη τὴν μεταγραφὴν [- -]του ἢ τοῦ ν[- -], ἀπὸ τὴν ἀναγνώριση μερικῶς σωζομένης μετοχῆς [ἐπιστα]τοῦν|[τες, -των, ἢ -τας], πρβλ. *IG* II² 1669.1-2: λόγ[ο]ς δοκι[μ]α[σίας τῶν ἔργων τῶν τοῦ ἵ]ερο[οῦ καὶ τοῦ τεμένους] | κ[αὶ τοῦ βωμοῦ?] Δι[ὸς] Σωτῆρος ἐπιστατούντων [- -]. Ὄλιγώτερον πιθανὴ εἶναι ἡ ὁριστικὴ ἐνεστώτος τοῦ ορήματος αἰτοῦμαι, πρβλ. *IG* II/III² 1, 1137 (*IG* II² 844).42: [κ]αθάπερ αἰτοῦνται αὔται Εύρυκλείδης καὶ Μικίων.

9 [- -]ΕΤΡ· καὶ ἐδῶ ἡ μεταγραφὴ εἶναι ἀβέβαιη, [- - τ]ετρ|[άδι - -], πρβλ. *IG I³* 377.37: τε[τ]ράδι φθίνοντος Μετα[γε]ιτνιδνος, ἢ λέξη μὲ πρώτο συνθετικὸ τὴν ωΐζα τετρα-, λχ. [τ]ετρ|[αετία - -], πρβλ. *IG II/III²* 1, 445 (*IG II²* 333).36, ἢ [- - τ]ε τρ|[- -]: ἢ τέλος τὸ τοπωνύμιο ἢ τὸ ἐθνικὸ [- - Ἐρ]ετρ|[ι - -], ὅπως μοῦ πρότεινε ἡ Γεωργία Μαλούχου.

10 [- -]λθ-· τὰ σωζόμενα γράμματα ἀνήκουν¹³ σὲ τύπο τοῦ ρήματος (ἀπλοῦ ή συνθέτου) ἔρχομαι.

2. Στήλη λευκού μαρμάρου έλλιπης ανω καὶ ἀριστερά. (Εἰκ. 2). Σώζεται μέρος τῆς δεξιάς στενής καὶ ἡ ὄπισθια πλευρά. Μετὰ τὴν ἐπιγραφὴν ὑπάρχει ἀνάγλυφος στέφανος. «Περισυνελέγη τὸ 1958 ἐκ τοῦ παρὰ τὸν ἀνατολικὸν τοῖχον τῆς Πινακοθήκης χώρου, ὅπου ἡ "δεξαμενή"». (Εύρετ. Μουσείου). Φυλάσσεται στὴν ἀποθήκη τοῦ παλαιοῦ Μουσείου Ακροπόλεως ὑπὲρ ἀρ. εὑρ. MA 7026 (Βιβλίον) περὶ(ισυλλογῆς) 334). Ἀρ. ἀναλυτικοῦ *Καταλόγου* Ἀκροπόλεως 16.

Άπογραφο (26.9.89)· έπανέλεγχος (24.8.1999)· άπογραφο Γεωργίας Μαλούχου (24.3.2008).

"Υψ. (σωζ.) 0,50 μ., πλ. (σωζ.) 0,27 μ., πάχ. 0,117 μ.

"Yψ. γρ. στ. 1-11: 0,005-0,007 μ.: στ. 12: 0,008-0,009 μ.

Δεύτερο ἡμασυ τοῦ 4ου αἰ. π.Χ.

στοιχ. 28

in corona

13. Δὲν θὰ συμπλήρωνα βεβαιώς τὸ ὄνομα [Μα]λθ[άκη-].

1-3 Τὰ ἵχνη γραμμάτων είναι ὅλως ἀβέβαια λόγῳ τῆς φθορᾶς (λειάνσεως) τῆς ἐνεπιγράφου ἐπιφανείας τοῦ λίθου.

3 Οἱ[..4..]· τὸ γράμμα μετὰ τὸ κυκλικὸ μπορεῖ νὰ είναι γιῶτα, ὥψιλον ἢ ψεῖ.

[..4..]σιν· ἡ κατάληξη πιθανώς ἀνήκει σὲ οὐσιαστικὸ πτώσεως δοτικῆς πληθυντικοῦ ἢ ρῆμα ἐγκλίσεως ὑποτακτικῆς· γιὰ τὴν πρώτη πιθανότητα πρβλ. *IG II²* 513.8-9: [καὶ π]ροεδρίαν ἐν | [πᾶσι τοῖς ἀγῶσιν· ἀναγράψαι δὲ τόδε]ε τὸ ψήφισμα, κλπ.· γιὰ τὴν δεύτερη πρβλ. *IG II/III³* 1, 360.53-55: χάριτας αὐτοῖς ἡ βουλὴ | ἀπο[δ]ώσει τὰς ἀξίας ἐκάστωι ὃν ἢν εὔ<ε>ργετή|σωσιν· ἀναγράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισμα, κλπ., *IG II/III³* 1, 369 (*IG II²* 2838).46-47: ἐπειδὰν τὰς εὐθύ|[νας δῶσιν· ἀναγράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισμα, κλπ.], *IG II/III³* 1, 521 (*IG II²* 424).9-11: εῖναι δὲ αὐτοῖς [καὶ ἄλλο εὐρέσθαι]ι π]αρὰ τοῦ δήμου ἀγ[αθόν, ὅτου ἢν δοκῶ|σι]ν ἀξιοι εῖναι· ἀ[ναγράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισμα, κλπ. *IG II/III³* 1, 1238.20-21: κ[α]ι [ἄλλ]ο ἀγα[θό]ν ε[ύρεσθ]αι π[αρ]ά | τοῦ δήμου μετίζον [ὅτ]ου ἢν ἀξιοι εἰ[ναι δοκῶσιν· ἀνα]γράψαι, κλπ.

Προτείνω τὴν ἔξῆς συμπλήρωση: [.5. ὅτου ἢν] ἔν[αι ἀξιοι] [δοκῶ]σιν· γιὰ τὴν μορφὴν ἔναι πρβλ. *IG II/III³* 1, 401 (*IG II²* 232, 340/39).12 καὶ *IG II²* 472+169 (βλ. Add. p. 661).16 (306/5).¹⁴

5/6 [τ]ὸν γρ|[αμματέια τὸν κ]ατὰ [π]ρυτανείαν· γιὰ τὴν μορφὴν γραμματέια πρβλ. *IG II/III³* 1, 359 (*IG II²* 354).26, 426.14, 434 (*IG II²* 339 fr. b).11, 469 (*IG II²* 415).2, *IG II²* 530.3.

8 Ἡ στίξη πρὸ τῶν Δ βρίσκεται μεταξὺ δύο στοίχων.

9 Δὲν μπορῶ νὰ εἰπῶ μετὰ βεβαιότητος ἐὰν ὑπῆρχε Δ χαραγμένο στὴν ἀρχὴ τοῦ στίχου ἢ ὑπῆρχε κενόν· τὴν δεύτερη περίπτωση θεωρῶ ὀλιγώτερον πιθανή. Πάντως, ἐὰν ὄντως ὑπῆρχε Δ, τὸ ποσὸν τῶν σαράντα δραχμῶν είναι πολὺ μεγάλο γιὰ τὴν ἀναγραφή.¹⁵ καθ' ὅσον ἐστάθη δυνατὸν νὰ ἐντοπίσω, ἀπαντάται πιθανώς μία ἀκόμη φορά, βλ. *IG II/III³* 1, 416 (*IG II²* 410).41. Τὸ σύνηθες ποσὸν είναι εἴκοσι ἢ τριάντα δραχμές· γιὰ τὸ δεύτερο πρβλ. *IG II²* 116.45, 120.21, 141.18, *IG II/III³* 1, 298 (*IG II²* 212).48-49, 452 (*IG II²* 222).31 κλπ.

3. Θραύσμα στήλης λευκοῦ μαρμάρου. (Εἰκ. 3). Σώζεται τμῆμα τῆς ἀριστερῆς πλευρᾶς καὶ ἀκέραιο τὸ πάχος. Εύρεθη στὴν Άκροπολη στὴν ὑστερορρωμαϊκὴ δεξιαμενή. Φυλάσσεται στὴν ἀποθήκη τοῦ παλαιοῦ Μουσείου Ακροπόλεως ὑπ' ἀρ. εὐρ. MA 13786 (Υ 968). Άρ. ἀναλυτικοῦ *Καταλόγου Ακροπόλεως* 21.

Απόγραφο καὶ ἔκτυπο (18.5.89)· ἐπανέλεγχος (24.3.2008).

"Ψψ. (σωζ.) 0,19 μ., πλ. (σωζ.) 0,17 μ., πάχ. 0,064 - 0,07 μ.

"Ψψ. γρ. 0,007 μ.

14. Τὴν ἀνάγνωση ἔναι στὸ θρ. b (= *IG II²* 169) ἐβεβαίωσα ἐξ αὐτοψίας (12.10.1017) τοῦ λίθου, ὁ οποίος φυλάσσεται στὸ Ἐπιγραφικὸ Μουσεῖο ὑπ' ἀρ. EM 6997 (ἐρυθρ. ἀρ. (Ακροπ.) 1219). Τὸ ὄνομα τοῦ ἀρχοντος (Κοροίβου, 306/5), είναι συμπληρωμένο στὸ ψήφισμα *IG II²* 472· ἡ συμπλήρωση στηρίζεται στὰ ἐν μέρει συμπληρούμενα, ἀλλὰ ἀσφαλῆ, βάσει τοῦ ψηφ. *IG II²* 471, ὄνόματα τῆς πρυτανείας, τοῦ μηνὸς καὶ τοῦ ὄνόματος τοῦ προέδρου. Έάν ὄντως ισχύῃ ἡ ἀναγνώριση ἀπὸ τὸν A. Wilhelm τοῦ ψηφίσματος *IG II²* 169 ὡς κατωτέρου τμήματος (μὴ συναρμοζόμενου) τοῦ *IG II²* 472, βλ. *IG II²* p. 661, τότε δὲν ἀπαντάται ἡ μορφὴ ἔναι γιὰ τελευταία φορὰ τὸ 340/39, βλ. *IG II/III³* 1, 401.12 καὶ τὸ σχόλιο τοῦ ἐκδότου ὑπὸ τὸν στίχ., ἀλλὰ τὸ 306/5.

15. Εξήντα δραχμές ὁρίζονται γιὰ τὴν ἀναγραφὴ τῆς στήλης τῆς δευτέρας Αθηναϊκῆς συμμαχίας, βλ. *IG II²* 43.67.

Δεύτερο ἥμισυ τοῦ 4ου αἰ. π.Χ.

στοιχ.

- - - - -
 [. Ἄ]θην[αι - - - - -]
 [. .]ρετη[- - - - -]
 [. Ἄ]θηναι[- - - - -]
 [.]αι ε[- - - - - δ]-
 5   ἐ αὐτοῖς [- - - - -]
 αι τοι[- - - - -]
 νοις. *vacat* (?)

vacat 0,055

5 ΕΑΥ· τὰ τρία γράμματα εἶναι χαραγμένα σὲ δύο στοίχους.

Τὰ σωζόμενα πιθανώς ἀνήκουν σὲ τιμητικὸ ψήφισμα· ὅπως συνάγεται ἀπὸ τὸν 5ο στίχο, οἱ τιμώμενοι ἥσαν τουλάχιστον δύο.

2 [.]ρετη[- -]· ἵσως [ἀ]ρετῆ[ς ἔνεκα, κλπ.], πρβλ. *IG II/III*³ 1, 298 (*IG II²* 212).32-33: ἀρετῆς ἔνεκα καὶ εύνοίας τῆς εἰς τῇ δῆμον τὸν Ἀθηναίων.

3 [τῶ|ν Ἄ]θηναί[ων]· βλ. τὸ παρατιθέμενο ὑπὸ τὸν στίχ. 2 χωρίο.

4 [.]αι ε[- -]· οἱ δυνατότερες μεταγραφῆς εἶναι πολλές· χάριν παραδείγματος συμπληρώνω [κ]αὶ ἐ[κγόνους - -] πρβλ. λ.χ. *IG II/III*³ 1, 398 (*IG II²* 149).10, *IG II/III*³ 1, 317 (*IG II²* 238).8-9.

4 τέλ.-6 [δ]|ἐ αὐτοῖς [- -]αι τοι[- -]· πιθανὸν [- εἴναι δ]|ἐ αὐτοῖς [- - αὐτοῖς κ]|αὶ τοῖ[ς ἐκγόνοις]· πρβλ. *IG II²* 505.51-53: εἴναι δὲ αὐτοῖς κα[ὶ ἵ]σ[οτέλη]ειαν παρὰ τοῦ δήμου καὶ αὐτοῖς καὶ τοῖς ἐγγ[όνοι]ις αὐτ]ῶ[ν]... · *SEG* 43, 26.19-21: ε[ῖν]αι δὲ αὐτοῖς καὶ π[ρ]οεδ[ρί]α[ν] α[ὔτ]οῖς [καὶ] ἐγγ[ό]νοις | εἰς τὸν ἀεὶ [χρό]νον...

Παρέθεσα τὰ δύο χωρία, ἐπειδὴ ἐμφανίζουν τὴν μνεία τῶν ἐκγόνων τῶν τιμωμένων νὰ μὴν ἀκολουθεῖ ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπαναληπτικὴ ἀντωνυμία αὐτοῖς, ὅπως συμβαίνει στὶς πλεῖστες τῶν περιπτώσεων, ἀλλὰ ἀφοῦ παρεμβάλλεται μία ἀπὸ τὶς ἀπονεμόμενες τιμές.¹⁶

6-7 προτείνω τὴν συμπλήρωση [καθάπερ τοῖς ἄλλοις προξέ?]νοις· πρβλ. *IG II²* 53.4-5: [τὰς δίκας] ἔναι αὐτῷ πρὸς τὸν πολέμαρχον | [καθάπ]ε[ρ] το[ῖ]ς ἄλλοις προξένοις· *IG II/III*³ 1, 383 (*IG II²* 371+308).9-12: κα[ὶ εἴναι αὐτῷ]ι ἐγκτησιν γῆ[ς | καὶ οἰκίας, καθά]περ τοῖς ἄλι[λοις προξένοις].

7 [- -]νοις· μετὰ τὸ Σ καὶ πλησίον του (ἐκτὸς τοῦ στοίχου, στὸν ὅποιο κανονικῶς θὰ ἀνήκε, πρβλ. τὸν στίχ. 5) διακρίνεται πολὺ ἀχνὸ καὶ ἀβέβαιο στρογγυλὸ γράμμα καὶ δεξιότερα (ἐντὸς στοίχου ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ Η τοῦ 2ου στίχου) καὶ πάλι πολὺ ἀχνὸ καὶ ἀβέβαιο ἔνα Δ. Στὸ κείμενο ἐσημείωσα κενόν (*vacat*) μὲ ἐρωτηματικό, διότι τὰ ἵχνη εἶναι πολὺ ἀχνὰ καὶ ἀβέβαια, καὶ δὲν μπορῶ νὰ δηλώσω κατηγορηματικῶς ὅτι ἀνήκουν σὲ γράμματα ἡ ὅτι πράγματι τὸ κενὸν στὸν στίχο αὐτὸ εἶναι ἀσφαλές.

16. Πρβλ. *IG II/III*³ 1, 493 (*IG II²* 288).2-5: [εἴναι αὐτῷ]ὺς προξένοι[ς καὶ εὔεργέτας τοῦ] | δῆμου τοῦ Ἀθ[ηναίων καὶ αὐτούς κ]|αὶ ἐγγόνους.

Είναι άξιον σημειώσεως ότι τὸ κείμενο τοῦ ψηφίσματος φαίνεται νὰ καταλήγῃ μὲ ἀπονεμόμενες τιμές, τὶς ὁποῖες οἱ τιμώμενοι θὰ ἀπολαύουν ὑπὸ τὸ αὐτὸ καθεστῶς πρὸς τοὺς ἄλλους προξένους· δὲν ἀκολουθοῦν δηλαδὴ τὰ συνήθη περὶ ἀναγραφῆς τοῦ ψηφίσματος σὲ στήλη καὶ τῆς ἰδρύσεως της. Προτείνω ότι τὰ σωζόμενα ἀνήκουν σὲ τροπολογία καὶ τὰ τῆς ἀναγραφῆς καὶ ἰδρύσεως θὰ εἶχαν προηγηθῆ, πρβλ. *IG II²* 80.8-14, *IG II²* 84.9-15, 141.29-36, 182.6-10, 188.13-16, 265.3-11, *IG II/III³* 1, 298 (*IG II²* 212).65-68, 418 (*IG II²* 276).23-27.

4. Θραύσμα στήλης λευκοῦ μαρμάρου πανταχόθεν ἐλλιπὲς πλὴν τῆς ὀπισθίας καὶ μέρους τῆς δεξιᾶς στενῆς πλευρᾶς. (Εἰκ. 4). Βρέθηκε στὴν Ἀκρόπολη. Φυλάσσεται στὴν ἀποθήκη τοῦ παλαιοῦ Μουσείου Ἀκροπόλεως ὑπὲρ ἀρ. εύρ. MA 14914. Αρ. ἀναλυτικοῦ *Καταλόγου* Ἀκροπόλεως 19.

Ἀπόγραφο (18.9.89)· ἐπανέλεγχος (29.7.99, 3.11.2006).

"Ψ. (σωζ.) 0,40 μ., πλ. (σωζ.) 0,205 μ., πάχ. 0,08 μ.

"Ψ. γρ. 0,005 μ.

Τελευταῖο τέταρτο τοῦ 4ου ἢ ἀρχὲς τοῦ 3ου αἰ. π.Χ.

στοιχ. 30

- - - - -

[. . . . . 26 . . . . .]ι ἐπε-
 [. . . . . 24 . . . . .]ραττο-
 [. . . . . 24 . . . . .]οτὶ Ἀθη-
 [ναῖο . . . . . 20 . . . . .]ηὶ τῆς Γ-
 5 [. . . . . 16 . . . . . εἰς τὸν ἄπα]ντα χρ-
 [όνον, ἀναγράψαι τόδε τὸ ψήφισ]μα τὸν γ-
 [ραμματέα τὸν κατὰ πρυτανείαν] ἐγ σ[τή]-
 [ληὶ λιθίνῃ καὶ στῆσαι ἐν ἀκρ]οπόλ[ει].
 [εἰς δὲ τὴν ἀναγραφὴν τῆς] σ[τή]λης δοῦν-
 10 [αι τὸν ταμίαν ΔΔ δραχμὰς ἐκ] τῶν εἰς τ[ὰ]
 [κατὰ ψηφίσματα ἀναλισκο]μένων τῶι [δ]-
 [ήμωι]. *vacat*

Τὰ σωζόμενα ἀνήκουν στὸ τέλος ψηφίσματος, πιθανώτατα τιμητικοῦ (βλ. κατωτέρω).

2 ἐπε|[ιδή?] || 2-3 [- -π]ραττο|[- -]· ἀβέβαιον εἶναι ἐὰν πρέπη νὰ συμπληρώσῃ κανεὶς ὄριστικὴ παρατατικοῦ [- -ξπ]ραττο|[ν], πρβλ. *SEG* 3, 86.10 καὶ 24, 154.23 ἢ μετοχή, [π]ράττο|[-ντα, -ντες (-ας)]. Ἐὰν κανεὶς προκρίνῃ τὴν ὄριστικὴ παρατατικοῦ ἢ τὴν μετοχὴ στὸν πληθυντικὸ ἀριθμό, ὁ λόγος εἶναι περὶ δύο τουλάχιστον ἀνθρώπων.

3-4 [- - καθ?]ότι Ἀθη|[ναῖοι - -]· τὸ ἀναφορικὸ ἐπίρρημα καθότι συντάσσεται συνήθως μὲ ὑποτακτικὴ συνοδευόμενη ἀπὸ τὸ ἀοριστολογικὸ μόριο ἄν, πρβλ. *IG I³* 40.51: καθότι ἄν δοκεῖ, *IG II²* 97.5-6: καθότι ἄν ἐπαγγέλλωσι Κορκυραῖοι. Βρίσκεται ὅμως καὶ μὲ ὄριστικὴ καὶ μὲ εὔκτική, καὶ στὶς δύο περιπτώσεις χωρὶς τὸ μόριο ἄν, πρβλ. *IG II/III³* 1, 367 (*IG II²*

360).48-49: καθότι εύρήσεται ἀν τι δύνηται ἀγαθόν, *IG II²* 1322.8: καθότι ἔκαστος δυνατός ἐστι, *IG II/III³* 1, 316 (*IG II²* 237).12-13: κ[αθ]ότι ό [στ]ρατηγὸς παραγγέ[λ]λοι. Στὸ δημοσιεύμενο ψήφισμα τὸ ἐπίδορημα συντάσσεται χωρὶς τὸ μόριο ἀν καὶ τὸ ρῆμα πρέπει νὰ συμπληρωθῇ στὸ κενὸ τοῦ στίχου 4.

4 τέλ. [- -]ηι· ἡ κατάληξη εἶναι τὸ ρῆμα ᾧ η ἀνήκει πιθανώτατα στὸ ρῆμα [ύπάρχ]ηι ἢ σὲ κάποιο ἀναλόγου ἐννοίας.

τῆς Γ|[- -]· μετὰ τὸ τελικὸ σήμα τοῦ ὄριστικοῦ ἀρθου σώζεται ἡ ἀνω ἀριστερὴ γωνία γράμματος (Γ, Ε, Π).

5/6 [εἰς τὸν ἄπα]ντα χρ|[όνον]· ὁ χρονικὸς προσδιορισμὸς βρίσκεται συνήθως σὲ συνθῆκες, πρβλ. *IG II²* 34.32, *IG II/III³* 1, 912 (*IG II²* 687).41, 72, σὲ μισθώσεις, πρβλ. *IG II²* 2496.11/12, 2497.7, *SEG* 19, 181.5/6, ἀλλὰ καὶ σὲ κείμενα ἄλλων εἰδῶν, πρβλ. *IG II²* 463.3 (ψήφισμα περὶ τῶν τειχῶν), *IG II/III³* 1, 370 (*IG II²* 1629).49/50 (περὶ ἀποστολῆς ἀποικίας), κλπ. Χρησιμοποιεῖται ὅμως καὶ γιὰ νὰ δηλώσῃ ὅτι ἡ χάραξη στὸν λίθο θὰ διαιωνίσῃ τὴν ἀρετὴ τῶν ἀναθετῶν, πρβλ. *IG II²* 4658, ἢ τὴν τήρηση τῶν διατάξεων ψηφίσματων δήμου, πρβλ. *IG II²* 1184.20/21.

4-6 [- -]ηι τῆς Γ|[- - εἰς τὸν ἄπα]ντα χρ|[όνον].¹⁷ τὰ σωζόμενα ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ περὶ ἀναγραφῆς τοῦ ψηφίσματος σὲ στήλη, τῆς ἰδρύσεως της στὴν Ἀκρόπολη καὶ τῆς δαπάνης γιὰ τὴν ἀναγραφὴ (στίχ. 6-12) ὑποδεικνύουν ὅτι τὰ τῶν στίχων 4-6 ἀναφέρονται στὶς δωρεές (τιμές) πρὸς τιμωμένους, πρβλ. *IG II²* 570.10-13: [ὅ]πως [δ' ἀν οὐ]ν ὑπ[όμνημα τῆς ὑπὸ τοῦ δήμου δεδομένην]ης¹⁸ δωρεᾶς ὑπ[άρχη]ι αὐτῶι, ἀναγράψαι τόδε τὸ ψ[ήφισμα τὸν γραμματέα τοῦ δήμου ἐν στήλῃ λιθίνη]ηι· ἐπίσης *IG II³* 1, 870 (*IG II²* 653).50-54: ὅπως δ' ἀν καὶ ὑπόμνημα ᾧι τῆς οἰκειό[τητος κ]αὶ τῶν δωρειῶν τῶν προστιθεμένων αὐτῶι πρὸς ταῖς ὑπαρχούσαις, τὸν γραμματέα τὸν | [κατὰ π]ρυτανείαν ἀναγράψαι τόδε τὸ ψήφισμα | [ἐν στ]ήλῃ λιθίνῃ· ἢ στὴν εὔνοια ποὺ ἐπέδειξε ὁ τιμώμενος πρὸς τὸν δῆμο, πρβλ. *IG II³* 1, 1374 (*IG II²* 908).17-18: ὅπως δ' ἀν καὶ ὑπόμνημα ὑπάρχει αὐτῶι περὶ τῆς πρὸς | τὸν [δ]ῆμον εὔνοίας· βλ. καὶ *IG II³* 1, 1375 (*IG II²* 909).19-20, *IG II²* 1223.15-16.

Στὰ χωρία ποὺ παρέθεσα ἡ παρέπεμψα δὲν ὑπάρχει ὁ χρονικὸς προσδιορισμὸς εἰς τὸν ἄπαντα χρόνον ἢ κάποιος παρόμοιος καὶ θὰ ἔτεινε κάποιος νὰ θεωρήσῃ ὅτι οἱ στίχοι ἀναφέρονται στὴν τήρηση τῶν διατάξεων τοῦ ψηφίσματος, πρβλ. *IG II²* 1184.20/21. Άλλὰ στὸ μακρὸ ψήφισμα ὑπὲρ τοῦ Καλλίου Θυμοχάρους Σφηττίου *IG II³* 1, 911.104-105 ὑπάρχει παρόμοιος χρονικὸς προσδιορισμός: <ὅ>π<ω>ς δ' ἀν καὶ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ὑπόμνημα [δ]ιαμένει τῶν πεφιλοτιμημένων εἰς τὸν δῆμον Καλλίαι, ἀναγ[ρά]ψαι τόδε τὸ [ψήφισμα τὸν γραμματέα τὸν κατὰ πρυτανείαν· βλ. ἐπίσης *IG II³* 1, 1323 (*IvPergamon* 160).53-55: ἵνα δὲ καὶ τὸ ὑπόμνημα διαμένει συμ[φ]α[νές] | εἰς τὸν αἰώνιογ χρόνον, ἀναγράψαι τόδε τὸ ψήφισμα εἰς στήλας | λιθίνας, κλπ. Κατὰ ταῦτα θεωρῶ πιθανώτατο ὅτι τὸ ὑπὸ ἔξετασιν ψήφισμα εἶναι τιμητικό.

17. Τῶν συμπληρώσεων τῆς γ|[ενομένης δωρεᾶς] ἢ γ|[εγονύιας δωρεᾶς] δὲν ἐστάθη δυνατὸν νὰ βρῶ παράλληλο, ὥστε δὲν τὶς προτείνω· βλ. καὶ τὴν ἐπόμενη σημείωση.

18. Άντι τῆς παραδεδεγμένης συμπληρώσεως τῆς μετοχῆς (δεδομένην)ης) ἐμπάπτει ἀκριβῶς καὶ ἡ συμπλήρωση [γενομένη]ης, ἀλλά, καθ' ὅσον γνωρίζω, δὲν μαρτυρεῖται.

Ακολούθως στους στίχ. 4-6 προτείνω τὴν ἔξης συμπλήρωση: ([ὅπως δ' ἀν ύπόμνημα ὑπάρχ]ηι (ἢ ἦ!) τῆς Γ|[- εἰς τὸν ἄπα]ντα χρ|[όνον].

6 [ἀναγράψαι τόδε τὸ ψήφισ]μα· δὲν συμπλήρωσα τὸν σύνδεσμο δέ, διότι αὐτὸς θὰ βρισκόταν στὴν προηγουμένη τελικὴ πρόταση.

6-8 πρβλ. *IG II/III³* 1, 306 (*IG II²* 223).14-15: [ἀναγράψαι τόδε τὸ ψήφισ]μα τὸν γραμμ[α]τέα τὸν κατὰ πρυτανείαν ἐν στήλῃ λιθ[ίνη]ι, *SEG* 28, 60.105-107: ἀναγ[ρά]ψαι τόδε τὸ [ψή]φισμα τὸν γραμματέα τὸν κατὰ πρυτανείαν [ἐν] | στήλῃ λιθίνει.

9-12 πρβλ. *IG II/III³* 1, 342 (*IG II²* 344).8-12, 352b (*IG II²* 351).35-40, κλπ.

9τελ.-10 δοῦν|[αι τὸν ταμίαν ΔΔ δραχμάς]· κατὰ κανόνα ἀναγράφεται πλήρως ὁ τίτλος τοῦ ταμίου: τὸν ταμίαν τοῦ δήμο(υ), πρβλ. ὅμως *IG II/III³* 1, 317 (*IG II²* 238).24, 510 (*II²* 299).2, 367 (*II²* 360).26/27, *IG II²* 590.4.

5. Θραύσμα στήλης λευκοῦ μαρμάρου ἐλλιπὲς ἄνω, κάτω καὶ ἀριστερά. (Εἰκ. 5). Σώζεται τμῆμα τῆς δεξιᾶς καὶ πιθανώτατα τῆς ὀπισθίας πλευρᾶς. Βρέθηκε στὴν Άκροπολη, στὴν ὑστερορρωμαϊκὴ δεξιαμενή. Φυλάσσεται στὴν ἀποθήκη τοῦ παλαιοῦ Μουσείου Άκροπόλεως ὑπ' ἀρ. εύρ. MA 14916 (Y 976). Άρ. ἀναλυτικού *Katalóγου Ακροπόλεως* 18.

Απόγραφο καὶ ἔκτυπο (21.11.89)· ἐπανέλεγχος (24.8.1999).

"Ψ. (σωζ.) 0,29 μ., πλ. (σωζ.) 0,17 μ., πάχ. 0,098 - 0,101 μ.¹⁹

"Ψ. γρ. 0,008 μ.

Περὶ ἣ ὀλίγον μετὰ τὰ μέσα τοῦ 3ου αἰ. π.Χ.

στοιχ.

[Θ	ε	ο]	ι
[Ἐπὶ - - - - -	ἄρχοντος - - - - -	- πρ]υτα-	
[νείας - - - - -	- - - - -	-]ια· τῶ-	
[ν προέδρων ἐπεψήφιζεν - - - - -	- - - - -	καὶ συμ]πρόεδ-	
5 [οι - - - - -	- - - - -	-]ς, Σωστρα-	
[- - - - -	- - - - -	Προσ]πάλτι[ος]	
[- - - - -	- - - - -	]ΟΥΤΙ[. . .]	
[- - - - -	- - - - -	]ωι· Κα[. . .]	
- - - - -	- - - - -	- - - - -	

3 [ἐκκλησ?]ία vel [ἐκκλησία κυρ?]ία || 5/6 Σωστρα|[τος], Σωστρα|[τίδης] vel Σωστρα|[τῖνος] || 7 [- - ἐξ Ο]ου Τι[- -] vel [- - Θ]ούτι[μος, sive -μίδης] || 8 ἔδοξεν τῇ βουλῇ καὶ τῶι δήμ]ωι.

6 [Προσ]πάλτι[ος]· τὸ δημοτικὸ ἀνήκει στὴν Άκαμαντίδα (5η κατὰ σειρὰν ἐπὶ τῶν δέκα φυλῶν καὶ 7η ἐπὶ τῶν δώδεκα) καὶ ὑποδεικνύει ὅτι μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ προέδρου στὸν 4ο στίχο ἀκολουθούσε κατάλογος τῶν συμπροέδρων.²⁰

19. Εὐχαριστῶ τὴν ἀρχαιολόγο κ. Ἀνδριανὴ Μπακανδρίτσα, διότι ἐπανέλεγξε κατόπιν παρακλήσεώς μου τὸ πάχος τοῦ λίθου.

20. Περὶ τῶν ψηφισμάτων, στὰ ὁποῖα ἀναγράφονται ὄνομαστικῶς οἱ συμπρόεδροι βλ. St. Dow, The Preambles of Athenians Decrees containing Lists of Symproedroi, *Hesperia* 32 (1963) 335-365. Ή παλαιότερη

Ἡ ἀσφαλῆς συμπλήρωση τοῦ δημοτικοῦ [Προσ]πάλτιος (στίχ. 6) καὶ ἡ πιθανὴ [ἐξ Οἴ]ου (στίχ. 7), καθὼς καὶ ἡ ἐπίσης πιθανὴ συμπλήρωση τοῦ ὄνοματος ἐνὸς ἄλλου συμπροέδρου στὸν 5ο στίχο Σώστρα[τος] ἐμφανίζει τὸ ψήφισμα νὰ ἔχῃ ἐγκριθῇ τὴν αὐτὴν ἡμέρα²¹ πρὸς τὸ ψήφισμα *IG II² 797* χρονολογούμενο στὸ ἔτος 305/4. Στὸ ψήφισμα ἀναγράφονται ἀντιστοίχως ἔνας συμπροέδρος ποὺ φέρει τὸ ὄνομα Σώστρατος (στίχ. 8), ἔνας Διόγνητος Προσπάλτιος (στίχ. 9) καὶ ἔνας Τελεστῖνος ἐξ Ο[ἰ]ου (στίχ. 10).

Ἡ ταύτιση ὅμως στηρίζεται σὲ δύο πιθανὲς συμπληρώσεις· τὰ σωζόμενα στὸν στίχ. 10 [- -]ΟΥΤΙ [...] ἀντὶ νὰ ἀναγνωρισθοῦν ὡς τμῆμα δημοτικοῦ καὶ ἀρχὴ ὄνοματος ἄλλου συμπροέδρου θὰ μποροῦσαν νὰ ἀνήκουν σὲ κύριο ὄνομα· δύο δυνατότητες ἀποκαταστάσεως ὑπάρχουν: [Θ]ούτι[μισ] ἢ [Θ]ούτι[μιδη], βλ. *LGPN* II, 239, s.vv. Ἐπίσης στὸ μερικῶς σωζόμενο ὄνομα Σωστρα[- -] ἐκτὸς ἀπὸ Σώστρα[τος] τὸ ὄνομα μπορεῖ νὰ συμπληρωθῇ καὶ ὡς Σωστρα[τίδης] ἢ Σωστρα[τῖνος], βλ. *LGPN* II, 419, s.vv.

Κρίνω ἐπίκαιρο νὰ μεταφέρω ἐδῶ τὴν ἀρχὴν ποὺ ἐπρέσβευε ὁ δάσκαλός μου Στέφανος N. Κουμανούδης: «Ἡ ἐπιστήμη τῆς ἀρχαιογνωσίας διαφέρει ἀπὸ ἐκείνες τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν κατὰ τὸ ὅτι δὲν τὴν ἐνδιαφέρει τὸ πιθανόν, ἀλλὰ τὸ πραγματικόν». Ὡστε ἡ συμπλήρωση τῶν ἐλλιπώς σωζομένων εἶναι ἀβέβαιη καὶ ἡ ταύτισή τους πρὸς τοὺς συμπροέδρους τοῦ ψηφίσματος *IG II² 797* ἐπισφαλής.

Ο χαράκτης τῆς ἐπιγραφῆς. Ἀπὸ τὸ σωζόμενο κείμενο δὲν προκύπτουν στοιχεῖα γιὰ τὴν ἀκριβέστερη χρονολόγησή του πλὴν τῆς ἀναγραφῆς τῶν συμπροέδρων, τῆς ὁποίας ἡ παλαιότερη μέχρι στιγμῆς μαρτυρία χρονολογεῖται στὸ ἔτος 333/2 π.Χ. (βλ. τὴν σημ. 20). Ὡστε ἡταν ἐπιβεβλημένη ἡ ἀναζήτηση χρονολογημένων ἐπιγραφῶν, τῶν ὀποίων τὰ γράμματα εἶναι ὅμοια πρὸς αὐτὰ τοῦ νέου ψηφίσματος. Κατ’ εὐτυχῆ συγκυρίαν ἡ ἐπιγραφὴ μπορεῖ νὰ ἀποδοθῇ στὸν χαράκτη, τὸν ὀποῖον ὁ S. V. Tracy ὀνομάζει «Cutter of *IG II² 776*».²² τὴν δράση του τοποθέτησε ὁ Tracy βάσει τῶν ψηφισμάτων ποὺ τοῦ ἔχει ἀποδώσει μεταξὺ τῶν ἑτῶν περ. 255-240 π.Χ.²³ Βεβαίως ὁ κατάλογος²⁴ τῶν μέχρι τῷρα ἀποδοθεισῶν ἐπιγραφῶν εἶναι μικρός καὶ μπορεῖ στὸ μέλλον νὰ διευρυνθοῦν ἢ νὰ μειωθοῦν τὰ χρονικὰ ὅρια τῆς δράσεώς του. Οἱ Osborne καὶ Byrne στὴν νέα τρίτη ἔκδοση τῶν Ἀττικῶν ψηφισμάτων τοῦ 3ου αἰ. π.Χ. *IG II/III³ 1*,

ἀσφαλῆς μαρτυρία περὶ συμπροέδρων εἶναι τὸ δεύτερο ψήφισμα τῆς *IG II/III³ 1, 333.34-38 (= IG II² 336)* χρονολογούμενο τῷρα στὸ 332 π.Χ.

21. Τὴν γνώμην αὐτὴν διετύπωσε σθεναρῶς ὁ καθ. κ. John Morgan, καὶ προφορικῶς καὶ γραπτῶς (μὲν ἐπιστολὴ του τῆς 27.8.1999), ὅταν τοῦ ἔδειξε τὴν ἐπιγραφήν. Τὸν εὐχαριστῶ καὶ ἀπὸ τὴν θέση αὐτὴν γιὰ τὴν προθυμία του. Εὐχαριστῶ ἐπίσης τὸν φίλους, τὸν καθ. Graham Oliver καὶ τὸν Dr. Stephen Lambert, διότι ἀσχολήθηκαν μὲ τὸ ζήτημα τῆς συμπληρώσεως τῆς κεφαλίδος τοῦ ψηφίσματος καὶ ἐπομένως τῆς χρονολογήσεώς του.

22. Βλ. S. V. Tracy, *Athens and Macedon*, Berkeley – Los Angeles 2003, 112-117.

23. Εὐχαριστῶ θερμῶς τὸν καθ. Tracy, διότι, ὅταν τοῦ ἔστειλα ἔκτυπο τῆς ἐπιγραφῆς, ἔσπευσε νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ (6.3.18) καὶ νὰ ἐπιβεβαιώσῃ τὴν ταύτισή μου.

24. Ὁ κατάλογος περιλαμβάνει τὰ ἔξης ψηφίσματα (δίδω τοὺς ἀριθμοὺς τῆς ἐκδόσεως τῶν M. J. Osborne καὶ S. G. Byrne, *IG II/III³ 1, 4* (2015) καὶ ἐντὸς παρενθέσεως τοὺς ἀριθμοὺς τῆς ἐκδόσεως τοῦ J. Kirchner ἢ ἄλλης ἐκδόσεως): *IG II/III³ 1, 1019 (= IG II² 774 cum add. p. 667), 1026 (= IG II² 776), 1033 fr. a (= IG II² 735), 1059 (*Hesperia* 10, 1941, 57-58 = *Agora* XVI 183), καὶ *Hesperia* 30, 1961, 214-215 = *Agora* XVI 183* (τὸ ψήφισμα δὲν περιλαμβάνεται στὴν ἔκδοση τῶν Osborne καὶ Byrne). Ὁ Tracy (σελ. 115-116) μνημονεύει, κατὰ πληροφορίαν τῆς Γεωργίας E. Μαλούχου, καὶ ἀδημοσίευτο τότε θραύσμα (MA 13785) ἀπὸ τὴν Ακρόπολη, τὸ ὄποιο ἐκείνη ἀνεγνώρισε ὡς νέο θραύσμα (συναρμοζόμενο κατ’ ἐλάχιστον) τοῦ ψηφίσματος *IG II² 735*. Τὸ ψήφισμα *IG II² 735* μαζὶ μὲ τὸ νέο θραύσμα ἐπανεξέδωσε ἡ Μαλούχου στὸν τόμο Ἀττικαὶ ἐπιγραφαί. *Πρακτικὰ Συμποσίου εἰς μνήμην Adolf Wilhelm* (1864-1950), ἐπαμ. Ἄ. Π. Ματθαίου – Γ. Ε. Μαλούχου, Αθῆναι 2004, 185-198 (= *IG II/III³ 1, 1033 frr. a, b* [= τὸ νέο θραύσμα MA 13785]).

4 (2015) ύπο τὸ λῆμμα τοῦ ψηφίσματος *IG* II/III³ 1, 1033 [fr. a = *IG* II² 735] ὑπεστήριξαν τὴν μείωση τῶν χρονικῶν ὄριων²⁵ τῆς δράσεως τοῦ χαράκτου μεταξὺ τῶν ἐτῶν 244/3-236/5 βάσει τῶν δύο ἀπὸ τὶς πέντε ἀποδιδόμενες σὲ αὐτὸν ἐπιγραφές, τῶν *IG* II/III³ 1, 1019 καὶ 1026, οἵ ὅποιες χρονολογοῦνται ἀσφαλῶς.

Σημειωτέον ὅτι, ἐνῷ οἱ ἄλλες ἐπιγραφὲς τοῦ τεχνίτου αὐτοῦ δὲν εἶναι χαραγμένες στοιχηδόν,²⁶ τὸ νέο ψήφισμα τουλάχιστον κατὰ τὸ σωζόμενο μέρος ἐμφανίζει στοιχηδὸν χάραξη. Ἐπίσης τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων του (0,008 μ.) εἶναι καταφανῶς μεγαλύτερο ἀπὸ τὰ ἄλλα ψηφίσματα ποὺ ἔχει χαράξει.

ΕΠΙΜΕΤΡΟΝ

Ως ἐπίμετρον προσέθεσα ἀπόθραυσμα ἐπιγραφῆς ποὺ μπορεῖ νὰ ἀνήκει τόσον σὲ ψήφισμα δύον καὶ σὲ ἄλλο εἶδος ἐπιγραφῆς, βλ. κατωτέρω.

6. Θραύσμα στήλης λευκού μαρμάρου, σπασμένο σὲ ὄλες τὶς πλευρές. (Εἰκ. 6). Βρέθηκε στὴν Ἀκρόπολη. Φυλάσσεται στὴν ἀποθήκη τοῦ παλαιοῦ Μουσείου Ἀκροπόλεως ὑπ' ἀρ. εύρ. MA 7336. Ἀρ. ἀναλυτικοῦ *Καταλόγου Ἀκροπόλεως* 20.

Ἀπόγραφο (28.9.89)- ἐπανέλεγχος (24.3.2008).

”Ψ. (σωζ.) 0,15 μ., πλ. (σωζ.) 0,137 μ., πάχ. (σωζ.) 0,053 μ.

”Ψ. γρ. 0,004 μ.

Τὰ γράμματα τῆς ἐπιγραφῆς ὁμοιάζουν²⁷ πρὸς ἐκεῖνα τοῦ χαράκτου «cutter of *IG* II² 354», ὅπως τὸν ὀνομάζει ὁ S. V. Tracy, *Athenian Democracy in Transition*, Berkeley – Los Angeles 1995, 136-147.

Δεύτερο ἥμισυ τοῦ 4ου αἰ. π.Χ.

στοιχ.

- - - - -
[- - -]της Λ[- - - -]
2 [- - -]ΤΩΝ ΠΡ[- - -]
[- - -]ΙΣΤΡ[- - - -]
4 [- - -]ΗΜΟΣ[- - - -]
- - - - -

25. Παραδόξως παρὰ τὴν προταθεῖσα ἀπὸ τοὺς ἰδίους μείωση τῶν χρονικῶν ὄριων τῆς δράσεως τοῦ χαράκτου χρονολόγησαν τὸ ψήφισμα *IG* II/III³ 1, 1033 περὶπου μεταξὺ τῶν ἐτῶν 255-230 π.Χ.

26. Βλ. τὴν ἐπισήμανση τοῦ Tracy, ὁ.π. (σημ. 22), σελ. 117.

27. Πρὸς ἀποφυγὴν παρανοήσεως σημειώνω ὅτι ἡ ὁμοιότης δὲν συνιστᾶ ὀπωσδήποτε καὶ ταυτότητα· ἐπειδὴ τὰ γράμματα τῆς ἐπιγραφῆς (πολὺ ὀλίγα, ὥστε ἡ σύγκριση νὰ εἶναι ἀσφαλῆς) ὁμοιάζουν, κατὰ τὴν γνώμη τοῦ ὑπογραφομένου, πρὸς ἐκεῖνα ἐνὸς τῶν ἀνεγνωρισμένων ἀπὸ τὸν Tracy Ἀττικῶν χαρακτῶν δὲν σημαίνει ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ κατ’ ἀνάγκην πρόπει νὰ ἀποδοθῇ στὸν χαράκτη.

Τὸ μικρὸ μέγεθος γραμμάτων βρίσκεται ἐκτὸς τῶν ἄλλων εἰδῶν ἐπιγραφῶν (λ.χ. λόγων ταμιών, ἐπιστατῶν, κλπ.) τόσο σὲ ψηφίσματα, πρβλ. *IG II²* 404, *IG II/III³* 1, 367 (*IG II²* 360), 414 (*II²* 543), 419 (*II²* 421), *IG II²* 506, 557, ὅσο καὶ σὲ καταλόγους ὀνομάτων, πρβλ. *IG II²* 2406 (0,004 μ.), 2428 (0,004 μ.), 2408 (0,005 μ.), 2414 (0,005 μ.).

Ἐὰν πρόκειται περὶ ψηφίσματος, τὰ σωζόμενα μπορεῖ νὰ ἀνήκουν στὴν κεφαλίδα, λ.χ. (1) [-]της Λ[- - ἐγραμμάτευεν], (2) [- -] τῶν προ[έδρων ἐπεψήφιζεν - -], (3) [- - Λυσ?]ίστρ[ατος - - *patron.* - - *demot.* εἴπεν],²⁸ (4) [ἐπειδὴ Νικόδ?]ημος, κλπ. Ἡ νὰ είναι ὀνόματα συμπροέδρων, λ.χ. [- -]της Λ[αμπτρεύς] (I), [- -]των Πρ[ασιεύς ἢ -οβαλίσιος] (III), [- - Λυσ?]ίστρ[ατος - - *demot.*] (V),²⁹ πρβλ. *IG II/III³* 1, 333.34-38 (= *IG II²* 336), *IG II²* 502.7-11.

Ἐὰν πρόκειται γιὰ κατάλογο, τὰ ὀνόματα, ἀκολουθούμενα ἀπὸ τὰ πατρωνυμικά τους, πιθανώτατα θὰ στοιχίζονταν ἀριστερά. Τὴν ἔκταση τοῦ κενοῦ στὰ ἀριστερὰ καθορίζουν οἱ καταλήξεις τοῦ 1ου στίχου [- -]της καὶ τοῦ 4ου [- -]ημος· κατ' ἐλάχιστον πρέπει νὰ προηγούνται 3 γράμματα, λ.χ. [Κρά]της, [Ναύ]της,³⁰ καὶ [Εὔδ]ημος, [Ἐνδ]ημος, ἢ [Εὔφ]ημος.

28. Ἡ [- -]ις Τρ[- - *demot.* εἴπεν].

29. Ἡ μεταγραφὴ [- - Λυσ?]ις Τρ[ινεμεεύς] (VII), προϋποθέτει ὅτι τὰ παρεμβαλλόμενα ὀνόματα καὶ τὰ δημοτικὰ τῶν συμπροέδρων ἥσαν σύντομα καὶ ὁ ἐπιψήφιζων πρόεδρος ἀνήκε στὴν 4η, 5η ἢ 6η κατὰ σειρὰν φυλή (έπλ τῶν δέκα φυλῶν).

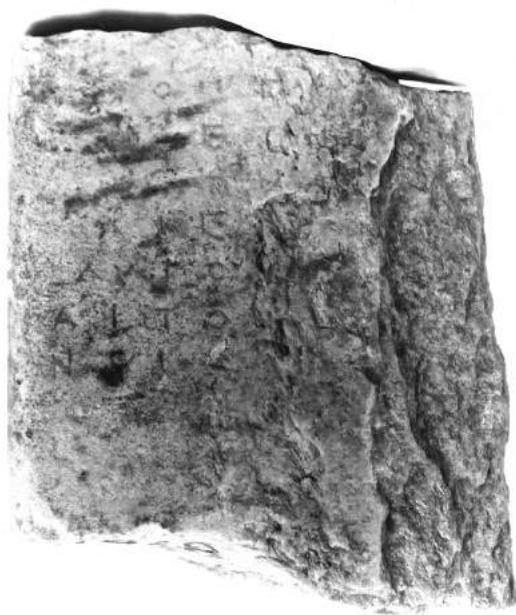
30. Τὸ βραχύτερο ὄνομα Ἅετης ἀπαντᾶ στὸν 2ο αἰ. π.Χ., βλ. Osborne - Byrne, *LGPN* II, 9, s.v.

Εικ. 1. Τὸ ψήφισμα ὑπ' ἀρ. 1.

Εικ. 2. Τὸ ψήφισμα ὑπ' ἀρ. 2.

Εἰκ. 3. Τὸ ψήφισμα ὑπ' ἀρ. 3.

Εἰκ. 4. Τὸ ψήφισμα ὑπ' ἀρ. 4.

Εικ. 5. Τὸ ψήφισμα ὑπ' ἀρ. 5.

Εικ. 6. Ἡ ἐπιγραφὴ ὑπ' ἀρ. 6.